

СИЛАБУС

Теорія і практика перекладу текстів юридичного дискурсу

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рівень освіти	вищої другий (магістерський)
освітня програма	Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2023/2024

Семестр II

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю іспит

1. Анотація навчальної дисципліни:

Курс “Теорія і практика перекладу текстів юридичного дискурсу” орієнтований на формування ґрунтовних знань з теорії і практики перекладу юридичних текстів з англійської мови як першої іноземної на українську мову. У межах курсу вдосконалюється перекладацька компетенція студентів як сукупність мовної, мовленнєвої, комунікативної, текстоутворювальної компетенцій. Закладаються теоретико-методологічні основи перекладу текстів юридичного дискурсу, аналізується поняттєво-категорійний апарат дисципліни. Визначаються і тренуються стратегії і тактики перекладу різножанрових текстів юридичного дискурсу, опрацьовуються сучасні технології юридичного перекладу і здійснюється набуття практичних перекладацьких навичок у сфері юридичного перекладу.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

Денна форма навчання: 4 кредити ЄКТС, 120 год., у тому числі:

лекції – 10 год.

практичні заняття – 24 год.

самостійна робота – 86 год.

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу текстів юридичного дискурсу» є формування інтегральної, фахової (комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної) та професійної компетентності студентів шляхом їх залучення до засвоєння теоретичних положень виконання професійно-орієнтованих завдань, формування систематизованого знання про головні проблеми перекладу різножанрових юридичних текстів, а також удосконалення теоретичних знань і практичних навичок студентів у здійсненні перекладу текстів юридичного дискурсу. Цей курс розширює перекладацьку компетенцію студентів як сукупність мовної, мовленнєвої, комунікативної, текстоутворювальної компетенцій.

Перелік тем лекційних і практичних занять

Лекції	Практичні заняття
1. Юридичний дискурс: визначення та основні характеристики. Специфіка юридичного перекладу.	1. Юридичний дискурс у перекладацькому зрізі. Юридична грамотність.
2. Основні концептосфери англomовного юридичного дискурсу в ракурсі перекладу.	2. Типологія юридичних текстів та їх перекладацький аналіз.
3. Типологія юридичних текстів в англійській та українській мовах та труднощі їх перекладу. Перекладацький аналіз юридичних текстів.	3. Лексико-семантичні, граматичні та стилістичні особливості англійських юридичних текстів та шляхи їх збереження в перекладі. Шаблони і синтаксичні кліше.

<p>4. Юридична терміносистема в сучасній англійській та українській мовах: спільне та відмінне.</p> <p>5. Основні способи перекладу юридичних термінів з англійської мови на українську.</p>	<p>4. Юридична терміносистема в сучасній англійській мові та способи її відтворення українською. Ідіоматика сучасного англомовного юридичного дискурсу.</p> <p>5. Інтернаціоналізми та удавані друзі перекладача в англійській та українській юридичній термінології.</p> <p>6. Безеквівалентна лексика в сучасному англомовному юридичному дискурсі та її відтворення в українській мові.</p> <p>7. Переклад контрактів.</p> <p>8. Переклад довіреностей і заповітів.</p> <p>9. Переклад ідентифікаційних документів.</p> <p>10. Судовий дискурс і судовий переклад.</p> <p>11. Дипломатичні тексти і дипломатичний переклад.</p> <p>12. Написання МКР.</p>
--	--

5. Система оцінювання курсу

Семестрове оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються як «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

**Критерії оцінювання аудиторної роботи студента
(на практичному занятті)**

Систематизована, творча, логічно побудована відповідь; практичні перекладацькі завдання виконані за максимальним рівнем складності.	«відмінно»
Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.	«добре»
Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.	«задовільно»
Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені численні помилки.	«незадовільно»
Непідготовленість до заняття; невиконання завдань. Відсутність на занятті.	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Творчий підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем перекладознавства, загальна філологічна та мовна компетентність.	«відмінно»
Самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні практичних перекладацьких завдань.	«добре»
Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності.	«задовільно»
Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.	«незадовільно»
Невиконання завдань.	«0»

**Критерії оцінювання результатів виконання
модульної контрольної роботи**

90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, якісний переклад тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми.	«відмінно»	20 балів
75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної	«добре»	16 балів

проблеми, достатньо якісний переклад тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми.		
50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, переклад тексту посередньої якості, 5–6 помилок щодо змісту або форми.	«задовільно»	12 балів
50% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, неадекватний переклад тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми.	«незадовільно»	8 балів
Відсутність контрольної роботи.		0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру (аудиторна та самостійна робота) і бала за МКР.

Підсумкове оцінювання курсу – **іспит**.

Іспит відбувається в усній формі. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «відмінно» – 30 балів;
- «добре» – 23 бали;
- «задовільно» – 18 балів;
- «незадовільно» – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді студента на іспиту

Повна, змістовна відповідь на теоретичне питання в адекватному мовленнєвому оформленні та якісне виконання практичних завдань.	«відмінно»
Достатньо повна відповідь на теоретичне питання та в цілому якісне виконання практичних завдань з окремими помилками і неточностями.	«добре»
Поверхнева відповідь на теоретичне питання та задовільне виконання практичних завдань з численними помилками і неточностями.	«задовільно»
Неспроможність дати відповідь на теоретичне питання та виконання практичних завдань у обсязі менше 60%.	«незадовільно»

Якщо студент на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в

графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

6. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет-ресурси)

Основні:

1. Дайнеко В. В., Грищенко М.В. Англійська мова в міжнародних договорах: навч. посіб. Київ: Преса України, 2011. 432 с.
2. Дайнеко В.В., Васильєв С.В., Грищенко М.В. Англійська мова в дипломатичному листуванні / A guide to diplomatic correspondence : навч. посіб. Київ: Три крапки, 2009. 344 с.
3. Професійно-орієнтований переклад у когнітивно-дискурсивному ракурсі: Навч. посібник / В. Г. Ніконова, Ю. В. Кононець, Х. Б. Мелько, Е. В. Польова, В. Б. Скрябіна, В. П. Сніцар, О. І. Чернікова. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2018. 428 с.
4. Ходаковська О. О. Стратегії перекладу англомовного юридичного дискурсу / О. О. Ходаковська. Закарпатські філологічні студії. 2020. Вип. 13. Том 3. С. 61–65.
5. Черноватий Л. М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Переклад англомовної юридичної літератури. Вінниця: Нова Книга, 2006. 656 с.
6. Швелідзе Л. Д., Мельник П. В. Юрислінгвістика: українсько-англійські еквіваленти юридичних термінів / Л. Д. Швелідзе, П. В. Мельник. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 30 (69) № 1. Ч. 1. 2019. С. 168–174.
7. Alcaraz E., Hughes B. Legal translation explained. London: New York: Routledge, 2015. 217 p.
8. Cao D. Translating Law. Cleveland: Buffalo: Toronto: Multilingual matters Ltd., 2007. 208 p.
9. Šarčević S. New Approach to Legal Translation. London: Kluwer Law International, 1997. 308 p.
10. Tiersma P. Legal Language. Chicago: University of Chicago Press, 1999. 314 p.

Додаткові:

1. Батіна І.А., Мушак Н.Б., Понікаревич Н.М., Тесленко Ю.В. Англійська мова для юристів-міжнародників [навч. посіб.]. Київ: Ліра-К, 2013. 232 с.
2. Шевченко Л., Сизонов Д. Лінгвістична експертиза: підручник / Л. Шевченко, Д. Сизонов. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 244 с.
3. De Groot G.R. Problems of Legal Translation From the Point of View of a Comparative Lawyer // XIth World Congress of FIT Proceedings: Translation – Our Future. Maastricht, Euroterm, 1988. P. 407 —421.
4. Haig R. Legal English. L.: Social Science, 2009. 320 p.
5. Mattila H. Comparative Legal Linguistics. Hampshire: Ashgate, 2006. 347 p.

Додаткові ресурси

1. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL: www.sum.in.ua
2. Українські словники та довідники. URL: www.slovopedia.org.ua
3. Українсько-англійський словник: юридичний – FREE Online Translation. URL: <http://www.unlimited-translate.org/uk/dictionaries/ukrainian-to-english>

/translate/%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9.htm

4. Legal Translation Studies as Interdiscipline: Scope and Evolution. URL: <https://www.erudit.org/fr/revues/meta/2014-v59-n2-meta01604/1027475ar/>
5. The Law Dictionary. URL: <https://thelawdictionary.org/letter/m/>

Фахові видання:

1. International Journal of Language & Law. URL: <https://www.languageandlaw.de/index.php/jll>
2. The International Journal of Law, Language & Discourse. URL: <https://www.ijlld.com/>